

שיעור ג'

בענין סדר המשכת המוחין בספירת העומר

א.

במה שממשיכים בכל לילה לכל החב"ד חגת"ם

להתקן כל בחי' קטנות וגדלות א' וז'
דחכמות הפרטיים (מח ימין) לחב"ד
חגת"ם (מכוללים לעוצי) דז"ן.

וסדר זה הוא דרך הב' הגז' בדברי הרז"ל
בשעה"כ דרוש ח' דפסח דף פ"ד
ע"א וז"ל "והב' הוא כי מח החכמה
מתפשט בכל ז' ספירות אלו, כיצד הגה
בחכמה מתפשט חלק הראוי לה וכן
מתפשט מן החכמה צדינה חלק הראוי
להתפשט בה ועד"ז בכל הז' עד
המלכות" עכ"ל.

ועוד כתב שם להלן (פ"ד ע"ב) וז"ל "עוד
יש כוונה אחרת וגם היא אמיתית,
והעניין הוא כי הגה בכל מח ומח יש ז'
בחי', וכן בכל מדה ומדה יש ז' בחי'
וכנגדם הם ז' שבעות ונתחיל לסדר בז'
ימים שצב שבע ושבע, ונתחיל משבע
א', שבע א' נתבאר שהוא מח החכמה
ואלו הם ז' בחינותיו וכו' וזה סידורו יום
א' חכמה דגדלות א' דאבא והוא קודם
לאימ' והוא הוי"ה דע"ב, יום ב' גדלות
א' דאימ' וכו' יום ג' קטנות הב' וכו' יום
ד' גדלות ב' דאימא וכו' יום ה' קטנות
הא' וכו' יום ו' רשימו דגדלות ב' דאבא
וכו' יום שביעי גדלות ב' ערמו דאבא וכו'
שבע שני כולו צדינה וכו' עכ"ל עיי"ש
כל הסדר.

עיי' מש"כ מרן הרש"ש צנהר שלום דף ל"ו
ע"ב וזלה"ק "הנה מבואר מזה שצריך
לכוין כוונת העומר דכל לילה מחמשים
לילות בכל ספירה וספירה מחב"ד
חגת"ם הנזכר בהשואה אחת כגון ליל
ראשון דשבע א' יכוין להמשיך גדלות א'
דיש"ס לחכמה דחכמה דכל אחת מז'
ספירות חב"ד חגת"ם דז"א. כליל שני
גדלות (א') דתצונה לצדינה דחכמה דכל א'
מז' ספירות חב"ד חגת"ם דז"א וכן על
דרך זה בכל לילה באופן ששבע א' נגמר
להתקן חכמה דכל אחת והם הם חכמה
דז"א כלולה מז' וכו' עיי"ש.

והנה דברים אלו הגז' קשה מאוד
להולמם, ונלאו כל חכמי לב ולא
מלאו ידיהם ורגליהם במי הנהר, להלל
נודע סדר הכוונות עפ"י מרן הרש"ש
והוא דצב יום מכוונים לכל הז' חב"ד
חגת"ם, והנה בשבע הא' מכוונים
להמשיך חכמה ימינא מח ימין דחב"ד
חגת"ם אלל שביום א' מכוונים להמשיך
גדלות א' דיס"ס שבו לחב"ד חגת"ם,
וביום ב' גד"א דתצונה, וביום ג' קטנות
ב' דאור"א שבו וביום ד' גדלות ב' דאימא,
וביום ה' קטנות א' דיססו"ת וביום ו'
רשימו (וכל' ו"ק) דגדלות ב' דאבא וביום
ז' ערמות (וכל' ג"ר) דגדלות ב' דאבא עד
צתקלום שבעת ימי השבע נשלמו

וּס"ל להרש"ס לכוין עפ"י סדר זה הנז',
אלא שצב"ל לילה יכולין לז' ספירות
חז"ל חגת"ס, דאי נימא דכל יום נתקן
בחי' אחת, וכגון יום א' חכמה דחכמה
יום ב' חכמה דבינה יום ג' חכמה דדעת
וכו' א"כ ימלא חכמה דחכמה הנתקנת
ביום א' לא קיבלה כ"א גדלות א' דיס"ס,
ובינה דחכמה הנתקנת ביום ב' לא קיבלה
כ"א גדלות א' דתבונה וכן עד"ז כל
ספירה וספירה לא ימשך בה כ"א הבחי'
הפרטית הנתקנת ביומה, וא"כ אימתי
ישתלם לכל ספירה וספירה כל
בחינותיה, דהלל נמלא חסר מן חכמה
דחכמה כל הבחי' דקט' וגדלות א' וב'
מלבד גדלות א' דיס"ס וכן מן החכמה
דבינה יחסר כל הבחי' מלבד גדלות א'
דתבונה.

ומפני כך ס"ל להרש"ס לכוין בכל יום
להמשיך הבחי' דאותו היום לכל
ז' ספירות חז"ל חגת"ס דז"א וכנ"ל.

ועפ"י זה תימא גדולה על דברי הרש"ס
הנזכרים בריש דברנו שמהם
נראה להדיא דס"ל דביום א' נמשך גדלות
א' דיס"ס לחכמות פרטיים דחכמות
דחז"ל חגת"ס הכוללים (וכו' דס"ל לחלק
את מה החכמה (מה ימין) דחז"ל חגת"ס
הכוללים דהיינו לעוצי דז"א לי"ס
פרטיים, וביום א' נכנס בחי' היום למח
החכמה הפרטי דחכמה דחז"ל חגת"ס)
וביום ב' נמשך גדלות א' דתבונה לבינות
פרטיות דחכמות דחז"ל חגת"ס
הכוללים, ועד"ז ביום ג' נמשך קטנות ב'
דאורא"ע לדעות פרטיים דחכמות דחז"ל
חגת"ס, וא"כ יוקשה מאוד אימתי יושלמו
להמשך לחכמות פרטיים דחכמות דחז"ל
חגת"ס שאר הבחי' דקטנות וגדלות א' וב'
והלל אין בו כ"א גדלות א' דיס"ס, וכן
אימתי יושלמו להמשך תוך בינות פרטיות
אלו שאר הבחינות מלבד גדלות א'
דתבונה ועד"ז בכל אלו הבחי' הנמשכין
בכל לילה ולילה דנמצאו כולן חסרים.

ב.

שיטת התורת חב"ד דהמשכת מוחין אלו היא בסדר של דחיות

גדלות דתבונה לבינה דחכמה דכל אחד
מז' ספי' חז"ל חגת"ס דז"א וכן עד"ז
בכל לילה עכ"ל (מזן הרש"ס) אלא נלע"ד
עפ"י ששמעתי ממנו (ממזן הרש"ס) כי
המוחין דיס"ס דליל א' של העומר הם
מוחין שלמים דאורא"ע דעסמ"ב וכו', וכן
המוחין דקטנות הם עסמ"ב כמו הגדלות
ממש אלא שבערך הגדלות נקרא אלהים
כמ"ס לעיל משם הרב ז"ל נמצא שצב"ל
לילה נמשכין מוחין שלמים דעסמ"ב עס

והנראה בזה בע"ה עפ"י דברי רבינו
התו"ח דף סא ע"ב ד"ה וכן
יש לומר וז"ל: "וכן י"ל דענין המוחין
שבמ"א כתב מו"ה ז"ל (לא נודע מקומו איה,
ובבר כתב היר"א בקנין פירות עמ' קה כי רבינו
התו"ח "כמה פעמים מביא לשונות ממזן הרש"ס
שלא נמצא איתנו ולא שזפתם עין") שצב"ל הב'
נמשך לחכמה דז"א הגדלות דאימא
ונדחה הגדלות דיס"ס לבינה דז"א,
ובמקום אחר (לו ע"ג הנז') כתב צליל ב'

הכלים, אלא שנקראים בערך הכולל קו ימין שם ע"ז וכו' והמוחין דקטנות א' שהם מחיאות דחיות של העליון ממנו לכך נקרא אלהי"ם, אבל לעולם כולן שוין לטובה, א"כ מעתה אנו מבינים הענין שכליל ב' של העומר לוקח החכמה דחכמה של כל הז' מוחין עליונים, והיא ממשכת מחיאותיה שהיא בחי' ב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן שזה נקרא גדלות דתבונה לבינה דחכמה כי כן הוא הסדר, כי כשלקח העליון החיות של העליון ממנו נתן חיותו לתחתון ממנו והחילו נקרא ב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן בערך הפנימיות הנקרא מ"ה דמ"ה ומ"ה דב"ן וזהו נקרא דחיית המוחין, נמצא שהוא בחי' גדלות דיש"ס מפני שהוא נמשך מחיאות גדלות דיש"ס דלילה א', ונקרא ג"כ גדלות דתבונה מפני שהוא מן החיות (שהוא ב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן) לכך מו"ה ז"ל כ' בסידור שנדחה הגדלות דיש"ס כלילה הב' לבינה דחו"ב, ובהקדמה כתב שלוקח בינה גדלות דתבונה מפני שהוא מן החיות שהיא ב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן והכל אחד כפי האמור, וכלילה הג' נמשך חילו בינה דחכמה לדעת דחכמה וזה הבינה דחכמה יש בה אור"א ויש"ס דבערך הדעות שנקרא ז"א בערכו וממשיך לו מוחין דקטנ' ב' דאור"א וכ"ש דגדלות דיש"ס דמ"ה ע"י שלקחה חכמה דחכמה כליל ג' מוחין יותר עליונים, ונדחה החילו שלה לבינה, והחילו דבינה לדעת וכן כליל ו' לוקח החכמה דחכמה מוחין גדולים בכמות ובאיכות עד שלוקח הגבו' שהוא בחי' קטנות א' דאור"א כליל ה' לוקח

עתה מוחין גדולי הערך, ומזדווגים, וממשיך לת"ת דחכמה עד גדלות ב' דאבא, כי בכל לילה נדחה החיות של כל אחד וניתן לתחתון ממנו, וכל ספי' וספי' אפי' אפי' אלו הפרטיות יש בהן כח"א א"כ ואבי"ע לכך אינו תמיהה אם ממשיך הגבו' מוחין דגדלות ב' לת"ת דחכמה וכ"ש ש ממשיך לו גדלות וקטנות א', עכלה"ק.

וביאור דבריו הק' הוא עפ"י הכלל הגודע לכל דברי הרז"ל כולן הן עפ"י יסוד תורת ערכי הכינויים (עי' הקדמת רחוק"נ ב ע"ד, ובדברי התו"ח באין מספר מקומות) וכלו' דמ"ס הרז"ל דכליל א' נכנס גדלות א' דיש"ס וכליל ב' גדלות ב' דתבונה וכן עד"ז כולן אין כוונתו דכליל א' אין נכנס כ"א גדלות א' כלל ועדין ספירה זו שאלה נכנסין המוחין דגדלות א' היום חסרה מהמוחין והגד"א דתבונה והקטנות א' והגדלות וקטנות ב', וכן ספי' זו דיום ב' שנכנסין בה גד"א דתבונה לא תימא דעדיין חסרה מבחי' המוחין דגד"א דיש"ס והקטנות א' והקטנות והגדלות ב' וכן עד"ז כולן לא תימא דאין נכנס בכל יום כ"א פרט אחד או דקטנות או דגדלות או דיש"ס או דתבונה בכללות המוחין דקטנות ודגדלות וכו' לא כן הדבר כ"א בין הנקרא מוחין דקטנות ובין הנקרא מוחין דגדלות כוללן עסמ"ב דהיינו מוחין שלמים. ומ"ס דכליל א' נכנס גדלות א' דיש"ס ר"ל עסמ"ב אלא שעפ"י ערך החלוקה הכוללת דכללות המוחין הנכנסין בימות השבוע נחשבין המוחין דיום א' כמוחין

דגדלות א' בלבד, אמנם לפי האמת יש בהן כללות המוחין כולן.

והנה נודע סדר הדחיות בתחלה נכנסין המוחין לכלי העליון, ושוב אח"כ בעת כניסת מוחין יותר עליונים בכלי העליון נדחין המוחין לאתמול מכלי העליון אל הכלי שתחתיו ועד"ז בעת כניסת מוחין יותר עליונים מיום תמול שלשום נדחין המוחין לאתמול לכלי הב' והמוחין שלשום לכלי שתחת הב' והוא כלי הג' ועד"ז כולן עד שבתשלוש גמר כניסת המוחין נמצא

שנתפשטו המוחין בכל הכלים כולן בכל כלי כפי הראוי לו. וכגון במוחין דו"ק ודג"ר או לחב"ד חג"ת נה"י לתחלה נכנסין מוחין דנה"י בכלי החב"ד, ושוב בעת כניסת מוחין לחג"ת לכלי החב"ד נדחין מוחין דנה"י לכלי החג"ת, ואח"כ בעת כניסת מוחין לחב"ד לכלי החב"ד נדחין מוחין לחג"ת לחג"ת ודנה"י לנה"י ונמצא שכל מח על מקומו יבא, מוחין דנה"י שהן מוחין פחותים ותחתונים בכלים התחתונים, והיותר עליונים שהם חג"ת בכלי החג"ת והעליונה מכולן בכלי החב"ד.

ג.

דחיית מוחין היא באותה כמות כמו שנמשכים לו מוחין חדשים

אמנם אין ביכולת העליון לדחות המוחין לפי שיתחתיו כ"א כפי כמות המוחין הנכנסין בו כמוכז, לפי שע"י שנדחקים תוך כלי העליון מוחין נוספים דין לדחיית המוחין הנותרים לפי שיתחתיו וע"כ כפי כמות המוחין הנכנסין מחדש כך הוא כמות המוחין הנדחין אל התחתון (וכמש"כ הרז"ל בדרוש ד' דשער מ' שער פו"ח וז"ל כי כפי שיעור הנכנסין כך שיעור היוצאין והיורדין למטה עכ"ל, וע' תו"ח דף נ"ח ע"ג). וכ"ז פשוט וידוע לכל מכין והוא ממש שכלות ראשונות. ומעתה י"ל דהנה ביום הא' נכנסין מוחין דעסמ"צ לכלי דספירת החכמה הפרטית דחכמות לחב"ד חג"ת"ס הכוללים, וכו' דלחב"ד חג"ת נה"י הכוללים דז"א (דעובי) יש להן לכל אחד חב"ד חג"ת דאורכ ע"ד פרטוף שהם עתיק ונוק' א"א ונוק' אר"א וישקו"ת, ולכ"א מאלו הפרטיים דאורכ

יש לו י"ס ע"ד קוין, והנה בשבוע הא' נתקן מח החכמה שהוא עתיק דכורא (דאורכ, שהוא מח ימין) לחב"ד חג"ת"ס הכוללים (דעובי) וביום הא' נכנסין המוחין לחכמה הפרטית דחכמה לכל אחד מחב"ד חג"ת"ס, ומוחין אלו אע"פ שיש להן לעצמן בחי' עסמ"צ מ"מ אינן נקראין כ"א מוחין דגדלות א' די"ס וזהו עפ"י הערך הכולל, ונמצא דביום א' נמשכו המוחין לכל כלי החכמה הפרטיים המה החכמה לחב"ד חג"ת"ס. והנה ביום הב' נמשכין לאותן כלי החכמות הפרטיים שכבר מנשך להן ביום א' מוחין דעסמ"צ, עתה נתוסף בהן תוספת מוחין יותר עליונים אלא שאין נמשך להן כמות מוחין גדולה כ"כ ככמות המוחין שנמשכו אתמול כ"א מעט פחות מן המוחין דיום א' והוא ע"ד שכתב השד"ה זי"ע דמוחין דיום א' (גדלות א')

רעג

דיש"ס) הם ג"ר לג"ר דו"ק, ומוחזין ליוס
 ז' (גד"א תצונה) הם ג"ר דו"ק דו"ק, וציוס
 ג' (קטנות ז' לאו"א) הם ו"ק לג"ר לג"ר
 וו"ק דו"ק לג"ר, וציוס ד' (גדלות ז' לאימא)
 הוא ג"ר דו"ק לג"ר, וציוס ה' (קטנות א')

ג"ר	ג"ר	עצמות הגדלות ב' דאבא	ליל ז'
ג"ר או"א	ו"ק	רשימו דגדלות ב' דאבא	ליל ו'
	ו"ק	קטנות ב' דאבא	ליל ג'
ו"ק	ג"ר	גדלות ב' דאימ'	ליל ד'
	ו"ק	קטנות ב' דאימ'	ליל ג'
ג"ר	ג"ר	גדלות א' דישי"ס	ליל א'
	ו"ק	קטנות א' דישי"ס	ליל ה'
ו"ק	ג"ר	גדלות א' דתבונה	ליל ב'
	ו"ק	קטנות א' דתבונה	ליל ה'

והנה כ"א מאלו הפרטים יש בו עסמ"ב
ויש בו מ"ה וב"ן פרטיים וזה אפשר
חד מן הטעמים שהיה לו להשד"ה ז"ע שהולך
לסדר חלוקה זאת, להנה עפ"י נמצא דבכל יום
יש בו מ"ה וב"ן פרטיים אלא שזה דו"ק וזה דג"ר
וכו' אלא שכל חלוקה זו בכמות היא ולא באיכות
וכנ"ז, להא מוחין דיום ב' הן תוספת להמוחין
שכאז כבר דיוס א').

והנה כיון לדיוס ב' אין נמשך כ"א
מוחין מעטים למח החכמה

דחיות אלו בדרך הולדת מוחין

אמנם המסכה זו אינה כפשוטה כ"א
בדרך זוג. לכיון שנתוספו מוחין
למח החכמה הפרטי לחכמות לחצ"ל

החכמה לא תימא דהן עלמן נמשכין תיכף אל הבינה שתחתיו ואינם כ"א עובדים בדרך מעבר בעלמא בכלי החכמה, לא כך הוא אלא נמשכין ונכנסין במח החכמה, ונמלא שנתוסף בו מוחין, ותוספת זו גורמת לו לזווג, וע"י הזווג נולדים מוחין חדשים אשר נמשכין לבינה שתחתיו ונמלא דהמוחין דיום הב' הועילו בין לספירת החכמה הפרטית ובין לספירת הבינה הפרטית, אלא שהחכמה יש בה עתה מוחין עליונים דיום א' ועוד תוספת מעט דיום ב', והבינה אין בה כ"א מוחין מעטים כפי כמות המוחין שנכנסו לחכמה ביום ב', (דהא אין החכמה מזווג כ"א ע"י המוחין החדשים שנתוספו בו ביום ב', ואינו יכול להוליד כ"א דוגמתו, והבן). והיינו שכתב מרן הרש"ש דביום ב' נמשך גדלות א' דתבונה לבינה (הפרטית) לחכמה (עתיק דכורא) לכל אחד מז' ספירות חב"ד חגת"ס דז"א. ור"ל דלעולם נמשכין מוחין שלמים דעסמ"ב ודאל"ה האיד החכמה דיום א' שנמשכו בה מוחין דע"ב בלבד (אלמלא נאמר דנמשכו בה עסמ"ב) תוכל להמשיך להבינה מוחין דס"ג והלא אין בה החכמה כ"א ע"ב והאיד תוליד מוחין דס"ג, וע"כ דמוחין הנמשכין בכל יום ויום יש בהן בע"כ מח עסמ"ב אלא שבערך הכולל נקרא מוחין דיום א' ע"ב ודיום ב' ס"ג וכו' וגם שעפי"ז יובן האיד נמשך התחתון לפני העליון, דהיינו טעמא לפי שיש בהן בכ"א עסמ"ב, והבן, ואלו המוחין נמשכין תחלה לחכמה הפרטית דחכמות דחב"ד חגת"ס וע"י זווג ודחיות נמשכין מן החכמה אל הבינה כפי כמות המוחין שנתוספו לו ביום ב'.

ובן עד"ז ביום הג' שבו נמשך קטנות ב' לאו"א שהן ו"ק דג"ר דג"ר וו"ק דו"ק דג"ר ונמשכים הן תחלה לכלי החכמה הפרטי (שאליו נמשכו המוחין מתחילה בלי א') ונתוספו בו ועי"ז נזווג והוליד מוחין דוגמתו והמשיכין לבינה וכן הבינה המשיכה מוחין דוגמתו ע"י זווג אל הדעת עד שנמלא שנכנסו בהדעת מוחין דו"ק דג"ר דג"ר ודו"ק דו"ק דג"ר. ונקראין בכינוי זה להיותן מועטין, ולערך הכולל זהו שמם וערכם. וכן עד"ז ביום הד' במוחין דגדלות ב' דאימא הנקרא ג"ר דו"ק דג"ר שאף הוא נמשך ע"י דחיות וזווגים מן החכמה אל הבינה ומשם אל הדעת ומשם לכלי החסד הפרטי. ועד"ז ביום ה' מוחין דקטנות א' דישסו"ת הנקראים כך ע"ש שהם המוחין היותר תחתונים מכל השבעה ימים ור"ל היותר מועטין בכמות, והן ו"ק דג"ר דו"ק וו"ק דו"ק דו"ק אלא שאף בהן יש להן לעלמן עסמ"ב וכנ"ל. ואף הן נמשכין בדרך זווגים ודחיות מן החכמה ועד הגבורה הפרטיית לחכמה דחב"ד חגת"ס, ועד"ז ביום ו' עס רשימו דגדלות ב' דאצא שהן ו"ק דג"ר דג"ר דג"ר ונמשכין לכלי הת"ת הפרטי, ועד"ז ביום ז' במוחין דעלמות דגד"ב דאצא שהן ג"ר דג"ר דג"ר דג"ר הנמשכין מן החכמה ע"י זווגים ודחיות עד כלי המלכות.

ובעתה לא יקשה לך אימתי יושלמו המוחין לכל בחינה ובחינה וכגון אימתי יושלמו המוחין דגד"א דתבונה וקטנות א' וב' וגדלות ב' לכלי

החכמה שנמשך לו ביום א' וכן אימתי יושלמו המוחין דגדלות א' דיסוד"ת ודקטנות וגדלות ב' לכלי הגבורה דיום ה' שלא נמשכו אליה כ"א מוחין דקטנות א' דיסוד"ת, דזו אינה קושיא להלא סדר המשכת המוחין הוא ע"י לחיות וזווגים. וכבר הקדמנו כי כל פראוף וספירה שנמשכין המוחין דרכו אל הפר' שתחתיו אינן עוזבין בו דרך מעבר בעלמא כ"א נשארינן ונתוספין בו, אלא שע"ז יכול גם הוא להזדווג ומוליד דוגמתו וממשיכין לפר' שתחתיו. וכיון דעברו המוחין דיום ז' שהן עלמות המוחין דגדלות ב' כמוצא שהן המוחין היותר מובחרים ויותר עליונים דרך כל הפרלופים דשקת הימים כולן עד שבא אל כלי המלכות נמצא דנתוסף בכולן מוחין דגדלות ב' דאבא. ואף בכלי הגבורה שלא היה בו ביומו כ"א מוחין דקטנות א' דיסוד"ת מ"מ ביום ה' בעת שעברו דרכו מוחין דרשימו דגדלות ב' כמוצא, תיכף נתגדל ונתוסף ונעשה צבת אחת כבחי' רשימו דגד"ב כמוצא. ושוב ביום ה' בעת שעבר דרכו מוחין דעלמות דגדלות ב' דאבא נתגדל עוד עד שהשלים קומתו וקומת אמא ויסוד"ת ממש להלא כולן נכנסו בו עתה.

וע"ב לומר כן. דכן הוא הסדר בכל מקום בדרך גידול הפרלוף, דהמוחין העליונים מגדלים להפרלוף כולו עד שנעשה שוה לגביהן, כנודע.

ונמצא דבגמר שבווע א' נמשכו שלמות המוחין דחכמה לחב"ד חגת"ס פרטיים דחכמות (עתיק) לחב"ד חגת"ס הכוללים דז"א, ונעשו כולן שוין לטובה

ולא זה גדול מזה, ואין חלוקים זה מזה כ"א בסדר הגידול האיד נעשה אי צבת אחת נגדלו או לאט לאט כסדר הגידול בכל מקום.

והוא ע"ד שכתב הרמב"ם (הלכות תשובה פ"א ה"ג): אפי' רשע כל ימיו ונעשה תשובה באחרונה אין מזכירין לו שום דבר מרשעו, עכ"ל. והרי הוא לדיק גמור ועיין חרדים פרק ט', ש"ה הק' שער האותיות עמק ברכה אות לב בשם הרקנאטי, וכן ביאר במנחת חינוך מזה שם"ד וע"ז אמרו יש קונה עולמו בשעה אחת (ע"ז י' ב') וכלו' דנגדל צבת אחת. אלא שאין זה סדר הגידול הראוי והנכון כ"א הסדר הראוי להיות הוא מדרגא לדרגא (שמות כ' כ"ג) ולא תעלה במעלות על מזבחי וכו'.

ואפשר לעל דא צבה רבי יס קונה וכו' (ע"ז שם) דסוף כל סוף אין זה סדר הגידול הראוי וכן על דרך זה אלו הספירות שנכנסו בהן המוחין דגדלות צב"א שלא כסדר בהא דייקא בלבד נשתני מן הספירות שנכנסו בהן המוחין לאט לאט, אמנם סוף דבר הכל נשמע, דכולן שוין לטובה להיות בהן המוחין כולן קטנות וגדלות א' וב'.

ודע כי על פי דברינו אלו לכא' צ"ב מש"כ הרב ז"ל ללהיות ימים אלו ימי הדין והקטנות ע"כ הוכרחו להכנס תחלה המוחין דגדלות טרם כניסת המוחין דקטנות שאינן אלא ביום ה'. ולכא' עפ"י דברינו יוקשה מעט והלא המוחין דקטנות דיום ה' נכנסין אל כלי הגבורה, וכלי גבו' זה עדיין לא היה בה

מוחין מעולם, ומה הועיל מה שנכנסו המוחין לגדלות לכלי החצ"ד והחסד, והלא סוף כל סוף כלי הגבורה נשאר ריקן מכל עד יום ה', ועתה שנכנסין בו מוחין דקטנות נכנסין הן בגפס ובלבדס ונשאר כלי הגבו' דקטנות בלבד בלא הגדלות שנמשכו בימים שלפנינו, דאלו לכלים אחרים נמשכו. וא"כ מה הועיל שנדחה הקטנות ליום ה'.

ונראה הביאור בזה בס"ד, עפ"י הנודע בכ"מ דכולם בחכמה עשית שבו עיקר העבודה וע"כ עיקר החשק הוא

שלא יכנסו תחלה מוחין דקטנות אל תוך כלי החכמה בעוד שלא נכנסו בו מוחין דגדלות וע"כ סידר המאכל שיקנסו תחלה בכלי החכמה מוחין דגדלות וכו' עד שביום ה' נכנסין בו (בחכמה) מוחין דקטנות, וכיון שכבר יש בו אז מוחין דגדלות ל"ח לאחיזת החיונים. אכן מה שנכנסין הקטנו' לכלי הגבורה בטרם יש בו בכלי הגבורה מוחין דגדלות, משום הא' לא איכפת לן כ"כ, דעיקר החשק הוא על כלי החכמה אשר בו חפצים החיונו' להתאחז ולניק, וא"כ בס"ד.

ה.

בדרך אגדה ועבודה

מדוע מתקנים הגה"י רק בשבועות

נודע לבימי העומר מתקנים פראופי החצ"ד חגת"ס דז"א, ואילו פראופי הכתר והגה"י נתקנים בליל חג השבועות.

וצ"ב מה ענין הגה"י שהם המוחין היותר תחתונים להפראוף שיהיו נתקנים בחג השבועות דייקא שהוא עת כניסת הכתר שהוא המח היותר עליון, והלא מן הראוי היה שיתוקנו הגה"י בראשונה בתחלת ימי העומר ולמה זה מאחרים הם להתקן עד גמר תיקון כל הפראוף כולו בחג השבועות.

ובדרך הפשט י"ל עפ"י מ' שביארנו כ"פ (ע' קונטרס יס החכמה תשנ"ט) שביארנו עפ"י הקדמת מרן הרש"ש דפראוף הימים והזמנים ובכ"מ) משמיה דהגה"ק בעל הסולם (בפתיחה לחכמת הקבלה אות כ"ד, כ"ה) דהנה סדר תיקון הפראוף הוא לתחלה

נכנסין בו המוחין דנה"י לכלים העליונים שהן כלי החצ"ד, ואח"כ נכנסין בו עוד מוחין יותר עליונים שהם מוחין דחג"ת, ואף הן נכנסין לכלי החצ"ד, ועי"ז נדחים מוחי הגה"י שהיו בכלי החצ"ד לכלי החג"ת, ושזב צעת גמר תיקונו נכנסין בו מוחין דחצ"ד, ועי"ז נדחים מוחין דחג"ת לחג"ת ומוחין דנה"י לנה"י, ונמצא דדייקא צעת כניסת המוחין לכלי הגה"י באין ונמשכין להפראוף המוחין היותר עליונים, דהא דייקא צעת כניסת מוחין דחצ"ד אז נדחין המוחין דנה"י למקומן בכלי הגה"י, דהכלים והאורות הם ערך הפכי עי"ש בלשון הצעה"ס בארוכה. ונמצא דבחג השבועות שנתקנים כלים דנה"י, דייקא אז נמשכין המוחין היותר עליונים. אמנם אחר כ"ז עדיין ל"ב. ועוד לאלוה מילין בעזה"י.

לפעמים הקטן במעלה פועל יותר בתפילתו מהגדול ממנו

נפש, צניקל להם לפעול יותר מכולהו עד"ה"כ "ואני תפלה" ולפיכך זה הצדיק שבחינתו תחתונה מבחי' חבירו שאין לו אלא נפש ולחבירו רוח, אעפ"כ מאחר ובחינתו נפש עד"ה צניקל לו מאד לפעול יותר מחבירו הגדול ועליון במעלה ממנו, נלעד"י שלכן נתן ראשו בין ברכיו מקום הנה"י מקום המלכות בחי' נפש.

ועד"ז ביאר הרה"ק הרי"ח הטוב צספרו בן יהודע פ"ג דתענית דף כ"ג (דף ל"ד ע"ג מדפי הספר) ד"ה עמי היתה ושלחתי וז"ל דאפשר להיות לאדם גלגול בחיים והוא כ"ס רבינו האריז"ל בשער הגלגולים דאפשר להיות לאדם גלגול בחיים, דהיינו אם היה לו נפש וזכה והשלים התיקון שלה כראוי לא יאטרך למות, אלא בעודנו בחיים תסתלק ממנו אותה הנפש שנתקנה ותעלה למעלה והוא בעודנו חי יכנס בו הרוח וכו', כי א"א שאותה הנפש שנתקנה תהיה מרכזה לרוח שעדין לא נתקן. ע"כ מוכרח דהנפש שכבר נתקנה תעלה למעלה ותשצ שם עד שיושלם תיקון הרוח וכ"ז יהיה בעודנו אותו אדם חי בעוה"ז. ועד"ז יהי' אח"כ תיקון הרוח ויעלה ג"ז למעלה ויתחדר עם אותה הנפש ותכנס באותו האדם הנשמה עד"ה האמור וכו'. לכן לבי אומר לי דאפשר ר' יצחק כשהיתה בו הנפש היה יכול להתפלל על כ"ד שיראה ונענה תיכף, דזה הכח היה לו מכח הנפש שצקרבו שהיתה גדולה וגבוהה מאד ומאד בחינתה ושרשה היה ראוי לכך להיות כפי השרשים, אך אחר שזכה להשלים תיקון

ונראה לפרש בעה"י ובהקדם ע"ש בגמרא (ברכות ל"ד ע"ב): מעשה בר' חנינא בן דוסא שהלך ללמוד תורה אצל ריב"ז וחלה בנו של ריב"ז א"ל חנינא בני בקש עלי רחמים ויחיה, הגיח ראשו בין ברכיו ובקש עליו רחמים ויחיה. אמר ריב"ז אלמלי הטיח בן זכאי את ראשו בין ברכיו כל היום כולו לא היו משגיחין עליו. א"ל אשתו וכי חנינא גדול ממך א"ל לאו אלא הוא דומה כעבד לפני המלך ואני דומה כשר לפני המלך.

גודע מש"כ רבינו הגר"א בריש מגלת אסתר די' דדיקים שציקר עסקיהם הוא בלימוד התורה ונקראים שרים לפני הקב"ה ואולם יש דדיקים שציקר עסקיהם בתפילות ויחודים ואלו נקראים עבדים לפני הקב"ה. ואלו הצדיקים האחרונים הנקראים עבדים יש להם הכח לפעול ע"י התפילה. וזוהי היה השינוי בין ר"י לרשב"ד שזה היה עיקר עבודתו ועסקיו בתורה וזה היה עיקר עבודתו ועסקו בתפלה.

ויש להוסיף ביאור על דברי קדשו עפ"י הגודע דכל צדיק פועל בעליונים עפ"י שורש נשמתו. דהנה אפשר לפעול למעלה לבטל גזירות דה' בחינות נרנח"י, ואלו הצדיקים שמבחינת נפש פועלים ע"י כח התפלה, ואלו מבחי' רוח פועלים ע"י לימוד ופסק התורה, ואלו שבחי' נשמה פועלים בדרך מוחין, ואלו שבחי' חיה פועלים בדרך ביטול, ואלו שבחי' יחידה בדרך הייחוד. ואמנם אלו שבחי'

הנפש לגמרי זכה שיהיה לו גלגול בחיים שתסתלק הנפש ותעלה למעלה ויכנס במקומה הרוח, והם בקשו ממנו להתפלל בזמן שכבר עלתה הנפש ונכנסה בו הרוח. ומאד שורש הרוח ובחינתו לא היה לו כח זה, לכן א"ל עמי היתה וסילחתי, רמז על הנפש אשר מכחה היה לו יכולת זו וכבר שלחתי בעודי חי ואינה עתה בקרבי כדי שיהיה לי יכולת זו. כן יש לפרש בדרך אפשר וכו' עכ"ל ע"ש.

וזוהי מעלת ההשתטחות על קברי דריקים על אף שאפשר להתקשר אל האדמה גם ע"י לימוד תורתו בעודו בציתו. דע"י ההליכה לקבר האדמה

יכולים לפעול בנקל יותר מע"י לימוד תורתו של זה האדמה. והיינו טעמא לפי שבקברו שורה בחי' נפש דנפש של האדמה הטמון שם שאינה מסתלקת משם לעולם, מה שלא כך בתורתו שהגיה אחריו ששם גנוז וטמון ושורה בחי' הרוח או בחי' הנשמה. ולפיכך אע"פ שאף ע"י לימוד בתורת האדמה יכולים לפעול ולהתקשר אליו בבחי' ההשתטחות כנז' בסה"ק מאור עינים ובסה"ק ליקוטי מוהר"ן, מ"מ לפעול ישועות בנקל יותר ע"י השתטחות על קברו ששם שורה הנפש דנפש, וביומא דהלולא דיליה יורד ושורה שם בחי' הנפש האדמה, וע"י בחי' נפש יותר בנקל לפעול וכנ"ל.

במדרגת א"ק לא יגורך רע ולא נראה אלא טוב

הגה"ק שר שלום מצעלזא זי"ע כשנשתטח על ליונו הק' של מוהר"ר אלימלך מליזענסק זי"ע בבקשה לבטל גזירה רעה שנגזר על ראשי עם קודש, השיב לו הגה"ק מליזענסק כי במקומו העליון קשה לפניו לפעול בקשתו לפי שרואה כי תכלית גזירה זו לטובה היא, אמנם מעוה"ז בנקל יותר לפעול לפי שאין רואים הטוב הגנוז בגזירה זו כ"א הרע שבה, וע"כ יותר בנקל לפעול.

וביאור דעפ"י מה שהאריך בזה הגה"ק בעל הסולם לדרכו בקודש

מעלת ההשתטחות אצל הצדיקים יחידים הדורות

יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדיון. וכבר ביארנו במ"א כדאי הוא ר"ש

והנה עפ"י כ"ב מה שמנינו בהתנא אלפי רשבי"ז זי"ע ועכ"א שאמר

לסמוך עליו בשעת הדחק וחזי' כי נהרו אליו מכל קטוי תבל דיומא דהלולא דיליה ופועל ישועות למעלה מדרכ הטבע. והאיך יכון זה עם הנכתב באדרא קדישא דזכה רש"י למה שלא זכה אדם מעולם מימות משה רבינו אב הגבאים ע"ה, ונודע מש"כ רביז"ל דאע"פ שהיה כמה תנאים שהיה שורק נשמתו גבוה ועליון למעלה משורק נשמת רש"י ע"ה מ"מ כ"ז אינו כ"א בתחילת לידתו אבל אח"כ מרוב יגיעתו ועבודתו ומסירת נפשו זכה למה שלא זכה אדם מימות מרע"ה, וא"כ האיך פעל ישועות בקרב הארץ והלא אך טוב וחסד הוא לנגד עיניו והאיך ציטל כמה גזירות וכו' וכו'.

וביאור ד"ר הוא עפ"י הנודע כי תכלית בריאת כל העולמות כולן מריש כל דרגין עד סוף כל דרגין הוא לרנו הפשוט להטיב לנבראיו כנודע בדברי רבינו האריז"ל. והנה כל המדרגות והספירות והעולמות כולן העליונים והתחתונים כולן נכללין ברנו העליון והפשוט הגז' להטיב שהוא התכלית, האור"ס אשר כולן נכללין בו בסוד ההתכללות והתקשרות, ומבואר בארוכה בכתבי מרן הרש"ש זי"ע ובסוד הוא ושמנו אחד.

וע"ב אע"פ שמאל א"ק לא יגורך רע וכל הרע נראה שם לטובה ולזכרה מ"מ מאחר ומאל התחתונים הנאללים עדין נרגש וניכר הרע, ומחמת לרנו הפשוט להטיב לנבראיו מוכרח שיהיה טוב שאין בו שום בחי' רע אף לתחתון שבתחתונים שבתנאים דאל"ה לא נשלים וניכר בשלמות הענין להטיב לנבראיו, לפיכך מאל כוונה עליונה זו לאור"ס שהוא התכללות א"ק ועד"ז כל העולמות כולן באור"ס, מוכרח שיהיה הכל בבחי' טוב הנראה ונגלה לעיני כל בשר.

וז"ס העלאת מ"ן מהתחתון אל העליון, דכל עולמות אבי"ע נקראין בחי' צ"ן לערך הא"ק עד שמתעלה א"ק ומתבטל ונכלל באור"ס שהוא לרנו הפשוט להטיב לנבראיו. ועפ"י יובן דהאדיק שיש לו בחי' נפש והוא בתחילת עבודתו צנקה לפניו לפעול בבחי' ואני תפילה וכנ"ל. ושם אח"כ כשעלה ונתעלה עד שהגיע למדרגת א"ק כיון דעוז וחדוה לפניו ואינו רואה כ"א טוב ע"כ קשה לפניו לפעול, אמנם יחידי לדיקי הדורות שזכו להכלל באור"ס שלמעלה מא"ק כיון ששם נתגלה הרנו הפשוט להטיב לנבראיו ע"כ צנקה לפעול ממקום זה.

סוד העולם דכל ישראל

שאומרים טרם כל מנה בשם כל ישראל (פרע"ח שער הזמירות פ"ה). והנה עולם זה הוא עולם א"ק. ויובן עפ"י שכתב הרה"ק אדמו"ר מוהר"ש מליובאוויטש זי"ע דהחפץ להבין ולהתבונן האיך

וזהו שנודע מהרה"ק הר"ר אלימלך מליזענסק זי"ע ועכ"א שיש למעלה מקום ועולם עליון נורא הנקרא "עולם כל ישראל" ושם אין אחיזת הדינים וצנקה משם לפעול וז"ס

לעסוק בתיקון הנה"י בתחילת ימי העומר.

והנה עפ"י הג"ל יתבאר יפה נודע דהנה"י הוא בחי' המלכות המלכשת ע"ג הנה"י דז"א כמבואר בדברי הרב ז"ל. וענין המלכות הוא הרצון לקבל האמתי דהמלכות הוא הכלי להראות לקבל. והנה כל רצון ורצון של האדם התחתון שורשו בעליונים, בין רצון בעבודה ובין רצון בדבר הרשות כאשר בא לזרז גבוה. והנה מלך הרצון להטיב דהמלאכ' העליון, רצון יראיו יעשה למלות חפצם ומשאלותם, אלא שא"א לגלות הרצון העליון ולהטיב כ"א בתשום וגמר העבודה, אמנם בתחילת העבודה כריך שיהיה בבחי' בטל רצונך מפני רצוני, ולהסיר דעתו מן רצונותיו דזאת נודע שא"א לתקן המדות בשלמות בלתי ביטול רצונותיו העצמיים. ולזה בתחילת עבודת ימי העומר בטרם הושלם עבודתו מוכרח לזטל רצוני מפני רצון ה' ולבדור דרך האמונה ולהמליך השי"ת כי הכל לטובה מאתו ית"ש, ולעסוק בתיקון המדות, אמנם כאשר כבר עלה ונתעלה עד שצא להמשיך הכתר שהוא התגלות האור האלקי בחי' הא"ק בהתכללותו בא"ס אז נתגלה הרצון העליון להטיב לנבראיו שלמות הטובה עד שאף מלך הגאכל יוכר ויתגלה ההטובה, ועי"ז מתגלה הרצון העליון עד שרצון יראיו יעשה ואת שוועתם ישמע ויושעים.

ועובדא שמעתי מאחד שנקנס פעם אכל החזו"א ז"ל דערב יוה"כ ודימה בנפשו כי ימלא להחזו"א שותק או מדבר

חשובה הנהגת נשמת איש הישראלי עפ"י בחי' עולם א"ק, ידמה לנפשו נשמת הבעש"ט דזאת פשיטא ואין צריך לומר דנשמת הבעש"ט שהיא בחי' גבוה מעל גבוה לית עליה דינים וכו', וכן הוא ממס נשמת כל אדם מישראל ע"פ הנהגת הרחמים פשוטים ועליונים מעולם א"ק ששם התגלות הרחמים באופן נעלה מאד. אמנם עפ"י מדריגת א"ק כיון שהכל לטובה קשה מאד לשנות הגזירה לטוב הנראה והנגלה, אלא שע"י הדיקוי אמת שבבחי' התכללות א"ק בא"ס דוגמת התנא האלוקי רשבי"ז ע"י יכולים לעלות למעלה מן הא"ק ולגלות רצונו העליון להטיב לנבראיו. וזה בחי' שמעו"ן אחרון מ"ש עו"ן (עיין שיחות הר"ן מ"ד), דע"י שמתדבק ומתקשר בהתנ"א רשבי"ז יכול לזאת מן ההסתרה והקטרוג ולהסיר ממנו כל חטא ועון וודע כי מ"ש צענין א"ק ר"ל ו"ק דא"ק אמנם הג"ר דא"ק הוא בחי' ההתכללות בא"ס.

והנה הדרך להתקשר בהאי תנא קדישא הוא להתדבק בג' הבחי'. הא' והוא תחלה, כריך להתדבק בבחי' אמונה להאמין בנפשו כי מאתו ית' לא תלא הרעות והכל לטובה ולצרכה אם בגלוי ואם בסתר. ועי"ז זוכה לעורר התגלות הרצון העליון הפשוט להטיב לנבראיו אף מלך הגאכלים, ולראות בטוב ה' בארץ החיים אף בהאי עלמא בהתגלות לנגד עיניו.

ובזה יובן הדבר שפתחנו בו בתחילה מה ענין הנה"י לבא בחג השבועות עם הכתרים כאחד, והלא כן הראוי היה

תשים לפנייהם ומתרגם ואלין דיניא די תסדר קדמיהון ור"ל "ואלין דיניא" כאשר תראה כי דינים שורים בעולם רח"ל ותחפוז למתקן העצה לכך "די תסדר קדמיהון" ר"ל לכון לירוף האותיות שלפני שקודם אותיות אלקים ועי"ז יתמתקו הדינים בשורשן.

והנה נודע כי הצירורין שנסארו להתזכר מעת ראשית שית אלפי שנים עד סוף שית אלפי שנים אופן צירורין הוא בתרי אנפין הא' ע"י תורה ומלות שעושים התחתונים והב' ע"י יסורין רח"ל וכמ"ס רבינו התו"ח בדף ע"ו ע"א וז"ל וכפי מש"כ (הרש"ש) שכל יום נשלמת מדריגה אחת הסמוכה אל המאכל לכהתקן תיקון שלם ונדבק במאכל וכו' ואפשר שכ"ז הוא אם זוכים הדורות לתקן ואם לא אינם נתקנים כ"א ע"י לירוף ויסורין עכ"ל (וע"ע בזה בספר בני אהרן למוהר"ש אגסי על שער הגלגולים הקדמה ל"א אות ל"א, וע"ע להלשם שבו ואחלמה בספר הדעה ח"ב דרוש ד' ענף י"ז י"ח י"ט ודרוש ה' ענף ב' ס' ב' דף קכ"א ע"א ד"ה אך ולהלן שם ס' ד' קכ"ב ע"א דמחלק בין תיקונים בסוד עז הדעת שהם נתקנים ע"י מאורעות ויסורין לבין תיקונים אלו בסוד עז החיים שהם ע"י תורה ומע"ט דייקא ועי"ס קכ"ז סוע"ד וקכ"ח ע"א דכל התיקונים שמיציאת מנרים ואילך הם בסוד עז החיים ועז הדעת יחדיו). וע' מש"כ בכרם שלמה שער אנ"ך פ"ג אות ג' עמוד קמ"ו וז"ל מאותו יום והלאה (דבריה"ע) הולכים ומתזכרים ע"י התורה והמאות והיסורים כי בכל יום ויום מתזכרים מהם איזה חלקים מאצ"ע השייך לאותו

ונושא ונותן בדברי תורה וכו' אמנם לא כך היה כ"א שאל אותו בעניני פרנסה וכו' בענינים משניים, ולגודל תמיהתו ופליאתו השיבו החזו"א כי "הפרנסה שלך היא העבודה שלי". וביאור הענין הוא לעבודת האדמה הוא להמשיך אור הכתר שהם רחמים פשוטים אין קץ ועי"ז להמשיך הנה"י לעשות כראון איש ואיש מלד ראונו הפשוט להטיב.

והנה ציוס ל"ג בעומר מתחיל ההכנה לחג השבועות דהנה כתב הרז"ל (דרוש י"ב דפסח דף פ"ז ועי"ס בהגוז"י אות א') דכל"ג בעומר נמשך ומאיר שם אכדט"ס שהוא שם האותיות שלפני אותיות אלהי"ם כמס"כ הרז"ל בדרוש ב' דפסח דף פ' ע"ד ד"ה והנה וז"ל והקטנות השני העליון וכו' אין הדינים מתגלים שם כמו בתצונה ולכן הוא נקרא בשם אכדט"ס שהוא חילו' אלהים באבג"ד כנודע והוא מתחלף באותיות שלפניו. ואמנם אות אלף אין אות לפנייה ולכן אינה יכולה להתחלף אצל אות למ"ד מתחלפת באות כ' שלפניה ואות ה' באות ד' שלפניה ואות יוד באות ט' שלפני' ואות מ"ם סתומה באות מ' פתוחה שלפניה האמנם לפי שעתה היא בסוף התיבה, אי אפשר להשאר פתוחה ולכן נכתבת סתומה. והנה שם הזה הוא יותר בחי' רחמים ופנימי משם אלהים כי הרי הוא בחי' האותיות הקודמות לאותיות אלהים עי"ס. ונמצא דשם אכדט"ס שהם אותיות שלפני שם אלקים סגולתן למתקן הדינים דשם אלקים. ובזה פי' הרה"ק מרזין זי"ע את התרגום עה"כ ואלה המשפטים אשר

יום ולא יגמרו להתזכר כי אם עד ימות המשיח כי באותם המלכים היה כלול בהם כל משך שתא אלפי שני הוי עלמא ולכן בסוף יומיא שהם ימות המשיח יגמרו להתזכר וכו' וכ"ז ע"י תורה ומצוות ואם לא יס תומ"א אז נגמרים להתזכר ע"י יסורין ולכן אמרו רז"ל כי בסוף יומיא הרבה נרות יהי בעולם ה' יאלינו מכולם ויאמר די לצדקתנו ולצדקת השכינה כי מוכרחים הן להתזכר ע"י יסורין אם לא יס זכות בדור כדי לגאול את השכינה ויבא המשיח וכו' וה' יראה בעינינו ביאת המשיח כי רבו הצרות בזה"ז שהוא סוף שנת תרע"ד בחודש מנחם ואלול שהוא חודש רחמים ה' ינחם את השכינה שהיא בגלות ויאמר די לצדקתיה ולצדקת צניה וירחמיה בחודש הרחמים הזה היא ובניה כמ"ס וברחמים גדולים אקבלך אמן כן יהי רצון, עכ"ל.

והנה מלבד אלו הב' אופנים שעל ידם מזכרין הצירורין יס עוד דרך ג' והוא בחי' דרך אמונה בחרתי ע"ד שארז"ל בא חזקוק והעמידן על אחת שנא' ולדיק באמונתו יחיה. והוא בחי' בטחון בה' עדי ע"ד שהוא שם אכדט"ס גימ' ע"ד ועל ידו נמתקין הדינים בשורשן וממשיך רחמים פשוטים עד אין קץ ומעלה ומזכר כל הגוה"ק שנפלו ולא נתקנו ע"י תומ"א ושוב א"ל ליסורין רח"ל. וזה עומק דברי רבינו אור שבעת הימים הבעש"ט הקדוש במה שאמר (הוצא בבעש"ט על התורה) לראשית דינו של האדם כשנוטלים ממנו האמונה עכ"ל אמנם כ"ז שמתחזק ועומד באמונתו כיתה

שלל תמוט א"א להענישו כלל. דאין העונשים יכולים לחול על הדבוק באמונה. והיינו טעמא לפי ש"ע"י דרך אמונה מזכר ומתקן כל הצירורין הנצרכין לתיקון, והבן.

ובזה פי' וביאר הבעש"ט הזמר הק' מרבינו האר"י לליל שב"ק, יחזק לה בעלה ויסודא דילה דעבד ניהא לה יהא כתיש כתישין, וכל' יחזק לה בעלה וכו' לאומר מניין לייחד יחודים עליונים ע"י דרך האמונה הפשוטה וזהו תחת היסורין, וזהו דעבד נייחא לה – דאלו היחודים פועלים כ"כ בשמי מרומים עד שהן תחת יהא כתיש כתישין, אלו היסורין רח"ל.

וגודע מה שאמר הרה"ק מטשרנוביל זי"ע דכאשר ירד מעט מטר על האדם עד שיפריע לו מעט בדרך הלכו אס ימליך השי"ת ויגלה אמונתו ויפתח פיו בחכמה ואומר לפניו בלב נשבר "ראה עניי ועמלי ושא לכל חטאתי" וזכה לתקן תיקונים עליונים ונוראים כגלגולי שלג בפועל, לפי שעיקר הכל הוא דרך אמונה בחרתי ומ"ס בחרתי ר"ל דאע"פ שעדיין לא דרך לילך בדרך זו, אלא שבחר לילך בדרך זו, וקיבל על עצמו מעתה להתחזק באמונה ולהסיר הקושיות והקשיות עורף מלבו ומנפשו ומקבל על עצמו להאמין באמונה שלימה בי"ג עיקרים, עי"ז לבד סגי להמתיק הדינים.

ולבן יום ל"ג בעומר הוא מסוגל להתחזקות באמונה ובטחון שע"י"ז יומתקו הדינים בשרשן. וע"ד

שביאר הגה"ק המגיד מקאזניץ זי"ע הכתוב (תהלים מ"ג ג') "למלא נפשי לאלקים לקל חי מתי אבוא ואראה פני אלקים" דהנה אל"ח ח"י גימ' מ"ט שהן מ"ט ימי העומר הנקראין ימי דינים וקטנות המוחין ומתעוררים בימים אלו הש"ך דינים כנודע מדברי הרב ז"ל ומדברי מרן הרש"ס. ובני ישראל כוספים ומשתוקקים ולמאיים מתי יבואו ימי הטובה שהן הימים שמל"ג בעומר ואילך שבהן מתגלה בחי' "פני אלקים" ר"ל האותיות אכדט"ס שקודם לשם אלקים וכנ"ל שהוא בחי' בטחו בה' עדי ע"ד.

והנה כתב הר"ן דדרשותיו דההכנה ועבודת הדיקים מבני ישראל המוכנים אל הגאולה מועיל לאלו שאינם מוכנים אל הגאולה, והוא ע"י שהאינם מוכנים וכדאייס מתקשרים ומתאחדים עם המוכנים ועי"ז נעשין כאחד ומועיל הכנת המוכנים להאינם מוכנים. וגם זאת נודע דהדיק בהיותו בעלמא דאתי במקום משכנו בשמים ממעל אינו יכול לייחד יחודים חדשים כ"א דוגמת היחודים שזכה לייחד בהיותו בעלמא הדין. אמנם ע"י שהתחוננים שבעלמא הדין מתדבקים בדרכיו ובתורתו עד שע"י נגרם יחוד לעילא ולעילא עי"ז מקבל הדיק העליון כח לעורר יחודים חדשים. ונמלא דבעת שיעולים ובאים בני ישראל לעיון ברינה לאתרא קדישא דהתנ"א רש"י זי"ע ומתדבקים והולכים בדרכיו אזי נעשה יחוד עליון וגורם קורת רוח להתנ"א כדכילא למעלה בעליונים, ועי"ז זוכים להתקשר לעבודתו ועי"י

ההתקשרות וההתאחדות מעתה מועיל עבודת הדיק המוכן להאינם מוכנים ואינם ראויים. והתקשרות זו היא ע"י בחי' אמונה כמבואר ואפי' בצחירה בעלמא יכול לעורר התקשרות זו עד שגורם לרש"י קורת רוח ונמלא פועל בנקל מבוקש.

והנה כתב המאירי בצרכות, ומייתי לה מהירושלמי שענין הש"ך שמעמידים צדיהמ"ד הוא לפי שלא כל מוחא סביל לכיון בתפלתו כראוי ולכך מעמידים מבין הציבור ש"ך היודע לכיון ופיו ולבו שוין לטובה, וכל הצבור מתקשרין עמו בתפלתו ומעלה את כלן בתפלותיו. וכבר העיר בזה הגה"ק מזידיטשוב זי"ע דהחזן הוא לאו דוקא זה העובר לפני העמוד ומנעים בקולו, כ"א אחד המיוחד מבין הציבור שידע להתפלל ולכוין לבו כדבעי הוא הש"ך שעל ידו עולים תפילת הצבור, וזהו שעולים לעיון התנ"א רש"י אשר הוא עומד ומשמע כש"ך ומעתיר עתירה מלפני אבינו שבשמים לפעול ישועות ורפואות לכל אחד ואחד די מחסורו אשר יחסר לו, עלינו להתקשר להאי שלוחא דציבורא ע"י מחשבות קדושות והאמונה בצחי' בטחו בה' עדי ע"ד המתגלה ביומא דהילולא דרש"י, וסדר המחשבה הראויה היא באופן זה: דתחילה יחשוב ויתבונן בנפשו דכל מאי דעביד רחמנא לטב עביד ומאתו ית' לא תלא הרעות ומאמין באמונה שלמה ופשוטה כי דיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו, ומשפטיך תהום רבה ומי ימלא גבורותיך והוא יחיד ואין יחידות

כמוהו בקום פנים והוא לבד עשה ועושה
ויעשה לכל המעשים וכו' וע"י שמתחזק
באמונה זו מתבררין הברורין כולן
ומתמתקים הדינים בקוראן. ועי"ז
מתעורר רצון העליון שבו הרצון הפשוט
דהא"ס להטיב לנבראיו תכלית ההטבה

עד שאפי' מאל התחתון יהי' ניכר שלימות
ההטבה, בחי' התכללות הא"ק בא"ס וכו'
ועי"ז מתקשר ביתר שאת לבחי' רשכ"י
זי"ע ועכ"ל וזוכה ובניקל לפניו לפעול
רחמים פשוטים עד אין קץ ולקרב ביאת
גואל אדק בד"א.

